

Clypevs Theologiæ Thomisticæ

Continens Tractatus de erroribus Pelagianorum, de Gratia, de
Iustificatione & Merito, de Virtutibus Theologicis, & quatuor Cardinalibus,
ac de ineffabili mysterio Incarnationis

Gonet, Jean-Baptiste

Parisiis, 1669

§. I. Referuntru tres hæreticorum errores, & primus refellitur,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77342](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77342)

DISPUTATIO PRIMA.

De Iustificatione.

Ad quaestionem 113. Divi Thomæ.

ACTVS D. Thomas de effectibus gratiæ, prius de iustificatione quam de merito differt: tum quia prius est hominem esse iustum, quam opera æternæ vitæ meritoria exercere, juxta illud Augustini, *Bona (id est meritoria opera) non præcedunt iustificandum, sed sequuntur iustificatum*: tum etiam quia iustificatio procedit à gratia habituali in genere causæ formalis, meritum verò quasi in genere causæ efficientis; cuiuslibet autem formæ prius & immediatius convenit effectus, cuius est causa in genere causæ formalis, quam qui ab ea procedit in genere causæ efficientis.

ARTICVLVS PRIMVS.

Utrum in iustificatione impij verè remittantur & tollantur peccata, vel duntaxat iustitiâ Christi tegantur?

§. I.

Referuntur tres hæreticorum errores, & primus refellitur.

TRes sunt præcipui Hæreticorum huius temporis in materia de iustificatione errores: In primis enim docent, in iustificatione verè & propriè peccata non remitti, aut deleri, sed duntaxat radi, vel tegi per iustitiâ Christi nobis imputatam, eo ferè modo quo vulnera & ulcera alicuius possunt tegi vel occultari sub veste alterius. Unde sicut Jacob Genes. 27. indutus est veste Esaü, ad benedictionem obtinendam, & de facto illam obtinuit, quasi esset Esaü, cum tamen revera esset Jacob; ita (inquiunt) peccator indutus Christi iustitiâ, obtinet benedictionem à Deo, quasi esset iustus, cum tamen revera sit & maneat peccator & iniustus. Secundò dicunt, iustificationem non fieri per introductionem alicuius formæ, animæ in hærentis, sed per solam iustitiâ Christi nobis imputatam. Tertiò affirmant, ad iustificationem non requiri aliam dispositionem ex parte nostri, quam actum fidei, quo certò credimus nobis imputari iustitiâ Christi, & quo veluti manu talem iustitiâ apprehendimus, & trahimus ad nos, eamque nostram facimus. Primum errorem hic refellemus; secundum articulo sequenti; tertius verò infra à nobis confutabitur, cum de dispositionibus ad iustificationem necessariis sermo erit.

Dico igitur, in iustificatione verè & propriè remitti peccata, & non solum ipsâ Christi Domini iustitiâ, tanquam pallio aut veste candidâ, tegi vel occultari. Conclusio est certa de fide, definita in Tridentino sess. 5. can. 5. his verbis: *Si quis dixerit peccatum originale non verè tolli per gratiam Christi, sed tantum radi, & non amplius imputari, anathema sit.*

Tom. IV.

A Eadem veritas ex Scriptura manifestè colligitur. Nam Joan. 1. peccata dicuntur tolli & auferri: *Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccata mundi* Psalmo 50. ea dicuntur deleri: *Dele iniquitatem meam*. Homo etiam per infusionem gratiæ dicitur mundari, ablui, lavari, ac dealbari: Psalmo 50. *Asperges me Domine hyssopo & mundabor*: Ezechiel. 36. *Effundam super vos aquam mundam, & mundabimini ab omnibus inquinamentis vestris*, 1. ad Corinth. 3. *Hæc fuistis aliquando* (id est adulteri, maledici, raptores &c.) *sed abluti estis, sanctificati estis, iustificati estis*: 1. ad Cor. 1. *Si fuerint peccata tua sicut coccinum, quasi nix dealbabitur, & si fuerint rubra velut vermiculus, quasi lana alba erunt*. At illi termini, seu modi loquendi Scripturæ, non solum occultationem peccatorum, sed veram ipsorum abluitionem important, ut de se patet; ineptè enim ille diceretur ablutus & mundatus, qui sordibus esset inquinatus, quas pallio aut veste tegeret; incongruè etiam Æthiopem ut nivem aut lanam dealbari diceremus, si tantum nigredinem suam sub veste candida occultaret: Ergo ex Scriptura in iustificatione verè & propriè delentur & remittuntur peccata, & non solum iustitiâ Christi teguntur.

Confirmatur ex illo Apostoli ad Ephes. 1. *Elegit nos in ipso* (id est in Christo) *ut essemus sancti & immaculati in conspectu ejus*. Ubi notanda est particula *in conspectu ejus*, talis enim est unusquisque, qualis Deo apparet, cum Deus videat res ut sunt in se: unde si post iustificationem sumus immaculati in conspectu Dei, à parte rei sumus immaculati, & à peccatis verè abluti & mundati, subindeque illa in iustificatione verè tolluntur & delentur, & non solum teguntur vel occultantur.

D Favent etiam SS. Patres, relati à Bellarmino lib. 2. de iustific. cap. 8. Unus nobis sufficit Augustinus, qui ita clarè hanc veritatem expressit, ut errorem hæreticorum nostri temporis prævidisse videatur: nam lib. 1. contra duas Epistolas Pelagian. cap. 13. hæc scribit: *Dicimus baptisma omnium dare indulgentiam peccatorum, & auferre crimina, non radere, neque radices peccatorum in mala carne teneri, quasi rasorum in capite capillorum, unde crescant iterum refecunda peccata*. Et concione 2. in Psal. 31. solvit præcipuum hæreticorum fundamentum, desumptum ex variis Scripturæ locis, in quibus peccata dicuntur à Deo tegi: ibi enim exponens verba illa Prophetæ, *Beati quorum remissa sunt iniquitates, & quorum tecta sunt peccata*, sic ait: *Nec intelligatis peccata cooperta esse, quasi ibi sint & vivant, & Deum tegat, non tu; nam si tu tegere volueris erubescens, medicus non curabit: medicus tegit, & curat; sub tegmine medici sanatur vulnus, sub tegmine vulnerati celatur vulnus*. Quibus verbis docet Deum ita tegere peccata hominum, ut revera ea tollat &

R. iij

deleat, eorumque vulnera gratia suae medicamine sanet.

6. Ratio etiam suffragatur: Primò quia si post justificationem peccata manerent in homine, ille simul esset justus & injustus; justus quidem, quia proprius effectus justificationis est reddere hominem justum, ut ex ipsis terminis constat; injustus verò, quia cum peccatum deordinet hominem à Deo, est essentialiter injustitia quædam & iniquitas; sicut gratia dicitur justitia, quia ordinat homines ad Deum: unde si peccatum manet in homine post justificationem, revera facit illum injustum.

7. Secundò, Deus passim affirmat se amare justos, odio verò prosequi impios & peccatores: At si iusti haberent tantum peccata tecta, & non deleta, re ipsa Deus amaret impios & peccatores; cum amor, ut docent Philosophi, rapiatur ab objecto, seu feratur in objectum prout est in se: Ergo &c. Nec valet quod dicunt hæretici, peccatores tunc justitiâ externâ Christi, tanquam veste innocentia regi, & sic esse objectum amoris divini. Non, inquam, valet: quia non obstante justitiâ hac externâ Christi, quâ dicunt regi peccatores, illi non desinent à parte rei, & secundum Deum, esse immundi & coinquinati; subindeque Deus in objectum immundum & inquinatum per amorem feretur.

8. Tertiò, Ex hac sententia Calvinii sequitur, Ecclesiam non habere veram & realem remissionem peccatorum, sed tantum fictitiam, vel impropriam, contra hunc articulum Symboli: *Credo unum baptisma in remissionem peccatorum*; & contra illud Joan. 20. *Quorum remisistis peccata, remittuntur eis*. Sequitur etiam, quod sacramenta novæ legis non verè & propriè auferant peccata, neque mudent animam, contra illud ad Ephes. 5. *Mundans eam lavacro aquæ, per verbum vitæ*; & illud Zachar. 13. *In die illa erit fons patens domui David, & habitantibus Jerusalem, in ablutionem peccatoris & menstruæ*: quod SS. Patres & Scripturæ Interpretes exponunt de Ecclesia, in qua est sacramentum penitentia, omnibus fidelibus patens, quo verè remittuntur peccata, & omnia scelera sanguine Christi delentur.

9. Quartò, hæc sententia est injuriosa meritis & satisfactionibus Christi, quia vult per imputationem talium meritorum & satisfactionum non deleri sordes ipsorum peccatorum, sed semper in hominibus quantumvis justificatis remanere.

10. Denique justificatio, ut infra ostendetur, fit per infusionem gratiæ habitualis: Sed illa cum peccato est impossibilis, ut etiam infra patebit: Ergo impossibile est quod post justificationem peccata in homine remaneant, & solum tegantur vel occultentur per justitiam Christi, nobis imputatam.

§. II.

Hæreticorum objectiones solvuntur.

11. **O**bjiciunt in primis hæretici varia Scripturæ loca, in quibus peccata dicuntur regi, & non imputari à Deo, ut Psalm. 31. *Beati quorum remissa sunt iniquitates, & quorum tecta sunt peccata: beatus vir cui non imputavit Dominus peccatum &c.*

Sed ad hæc facillè respondetur, quod cum nihil sit opertum vel occultum oculis Dei, & omnia peccata nostra sint præsentia conspectui ejus, juxta illud Psalm. 89. *Posuisti iniquitates nostras in*

conspectu tuo, & sæculum nostrum (id est delicta ætatis nostræ) *in illuminatione vultus tui*; idem est peccata nostra esse tecta apud Deum, ac esse penitus deleta & ablata. Item cum justitia Dei, & lex æterna, nullum possint peccatum impunitum relinquere, peccata quæ à Deo non imputari dicuntur, hoc ipso destructa & ablata supponuntur. Unde Propheta post verba relata statim addit: *Nec est in spiritu ejus dolus*: quo significatur, in eo cui non imputavit Dominus peccatum, dolum, iniquitatem, sive peccatum non esse. In eodem sensu charitas dicitur operire multitudinem peccatorum, quia ita illa destruit quoad penam, si sit fervens, ut nihil eorum justitiæ divinæ offeratur puniendum, ut docet D. Thomas in 4. dist. 22. quæst. 1. art. 1. ad 2. his verbis: *Charitas dicitur operire peccata Deo, qui omnia videt; unde oportet quod ea destruat, non quidem faciens ut actus non præcesserit, sed quod vim impediendi gratiam non habeant.*

Objiciunt secundo: Si peccata in justificatione totaliter destruerentur, nunquam redirent: Sed interdum redeunt, ut significari videtur Matth. 18. ubi Dominus à servo denuo peccante exigit omne debitum quod antea dimiserat: Ergo &c.

Respondeo distinguendo Minorem: Peccata interdum redeunt, formaliter & secundum suas maculas proprias, nego Minorem: virtualiter & secundum quid, quatenus peccatum subsequens, ratione ingratiitudinis contra Deum remittentem peccata priora, est aliquo modo majus, ut exponit D. Thomas 3. p. quæst. 88. art. 1. concedo Minorem, & nego Consequentiam: quia ut peccata sint verè dimissa & sublata, satis est quod formaliter & secundum proprias maculas non redeant.

ARTICULVS II.

An justificatio fiat per introductionem formæ inhererentis, vel per solam justitiam Dei aut Christi nobis imputatam?

Hic nobis rursus manus cum hæreticis conferenda sunt: illi enim, ut articulo præcedenti annotavimus, non solum docent in justificatione peccata verè & propriè non remitti, seu deleri, verum etiam asserunt nullam dari formam intrinsicè justificantem, sed impium justificari, vel per justitiam quâ Deus justus est, vel per justitiam Christi, ipsi imputatam extrinsecè. Pro hujus erroris impugnatione, & veritatis catholice declaratione, sit

§. I.

Catholica veritas autoritate & ratione stabiliur.

Eico igitur: Causa formalis nostræ justificationis non est justitia Dei, vel Christi, nobis imputata, sed realis & interna quædam justitia, per quam interius renovamur & sanctificamur, atque ab omnibus peccatorum sordibus realiter emundamur.

Hæc etiam conclusio est certa de fide, & definita in Tridentino sess. 6. cap. 7. his verbis: *Unica formalis causa (justificationis impij) est justitia Dei, non quâ ipse justus est, sed quâ nos justos facit, quâ videlicet ab eo donati, renovamur spiritu mentis nostræ, & non solum reputamur, sed verè justî nominamur & sumus, justitiam in nobis*